

Folketingets tilsyn i henhold til grundlovens § 71

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 33 92 93 00
sim@sim.dk
www.sim.dk

Sagsnr.
2016 - 8815

Doknr.
439663

Dato
18-01-2017

Folketingets tilsyn i henhold til grundlovens § 71 har d. 18. november 2016 stillet følgende spørgsmål nr. 8 (alm. del) til sundheds- og ældreministeren og børne- og socialministeren, som hermed besvares endeligt.

Spørgsmål nr. 8:

"Ministeren bedes oplyse, hvilke krav der er til undervisning i magtanvendelse og anvendelse af tvang til de både fastansatte og vikarierende medarbejdere, det måtte være relevant for? Er der lettilgængeligt materiale til rådighed f.eks. "pixiguides" til medarbejdere på institutioner og bosteder med tvangsindlagte og/eller tvangsanbragte personer om retningslinjerne for magtanvendelse og anvendelse af tvang?"

Svar:

Til brug for besvarelsen har Børne- og Socialministeriet indhentet bidrag fra Socialstyrelsen, der oplyser følgende:

"For så vidt angår personer med udviklingshæmning, der er anbragt på sociale botilbud i henhold til en strafferetlig afgørelse, stilles der ikke konkrete krav til undervisning i magtanvendelse af fastansatte og vikarierende medarbejdere på boformer, der modtager borgere i denne målgruppe.

Myndighederne har ifølge retssikkerhedslovens § 15 et ansvar for at planlægge og udføre sin virksomhed på det sociale område efter den sociale lovgivning. Dette ansvar er uddybet i Social- og Indenrigsministeriets vejledning nr. 8 (2011) "Vejledning om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten overfor voksne, herunder pædagogiske principper". Her præciseres det, at kommunalbestyrelsen har det overordnede ansvar for arbejdets tilrettelæggelse og for at sikre, at personalet har de rette forudsætninger til at udføre arbejdet efter den sociale lovgivning. Herunder om regler om magtanvendelse efter kapitel 24 i Serviceloven og indgrebsmuligheder overfor domfældte udviklingshæmmede efter kapitel 24 a i samme lov.

På Socialstyrelsen hjemmeside er følgende lettilgængelige pjecer vedrørende magtanvendelse til rådighed:

- "Magtanvendelse i forhold til personer med betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne" (2015) i en udgave til myndigheds personer, til fagpersoner og til borgere/pårørende. Pjecen gennemgår lovgivningen og procedurer for magtanvendelse i en let tilgængelig form.

- Håndbogen "Indgreb som del af den kriminalpræventive sociale indsats" (2013). Håndbogen er suppleret med pixiudgaver til pårørende og værge og til den anbragte borger. Formålet med håndbogen er at støtte ledelse og medarbejdere på boformer i at omsætte intentionerne med lovbestemmelserne til konkrete handlinger som del af den kriminalpræventive sociale indsats, og herunder bidrage til at indgrebsmulighederne kun bringes i anvendelse, når alle betingelser er opfyldt.

Pjecerne og håndbogen kan med fordel anvendes ved undervisning af medarbejdere og vikarer på de nævnte botilbud."

Jeg kan henholde mig til Socialstyrelsens bidrag til besvarelse af spørgsmålet.

Med venlig hilsen
Mai Mercado